

Оснивање бизнис инкубатора техничких факултета Универзитета у Београду

Бизнис инкубатор пружа канцеларијски простор, инфраструктуру, пословне и административне услуге и подршку предузећима која се оснивају при универзитету.

Ова предузећа имају за циљ:

- Подршка студентима за започињање и развој сопственог бизниса,
- Стварање добро обучених младих образованих предузетника,
- Стварање услова за комерцијализацију резултата научноистраживачког рада на универзитету,
- Трансфер знања и технологија са универзитета у привреду.

Бизнис инкубатор је један од модела за стварање подршке младим, технички образованим људима који желе да започну сопствени бизнис. Станари инкубатора биће нова, мала, иновативна и високо технолошки заснована предузеће која би се бавила информационим технологијама, производним технологијама, новим материјалима, процесним технологијама... Циљ је да им у почетној фази раста и развоја ових малих предузећа, инкубатор практично олакша притисак трошкова (простор по бенефицираним ценама) и администрирања (правни саветник, књиговођа...), обезбеди секретарске услуге, јаку интернет конекцију; и да организује додатну едукацију у сфери пословног планирања менаџмента, маркетинга...

Широм света данас постоји преко 3000 бизнис инкубатора. Бизнис инкубатори се дефинишу као специфични, физички капацитети за нова предузећа и предузећа у развоју (старт-уп предузећа). Ови капацитети пружају канцеларијски простор, инфраструктуру и разне пословне услуге и подршку, што побољшава способност старт-уп предузећа да започну и воде своје пословање у раним фазама развоја. Предузећа имају приступ техничкој опреми (интерне и екстерне рачунарске мреже, опрема за фотокопирање, телефонске линије итд). Инкубатори се сматрају посебно привлачним у земљама у транзицији, пошто могу помоћи у смањивању баријера за пословање, удруживањем know-how и смањивањем фиксних трошкова.

Понуда физичких просторија и ових услуга предузетницима повећава вероватноћу за успех предузећа у односу на предузећа које самостално послују: по најновијем истраживању на нивоу ЕУ, стопа смртности у првих пет година пословања предузећа која су своје пословање започела у бизнис инкубатору је мања од 15%, за разлику од осталих предузећа, где се зна да је стопа смртности чак 50%. Инкубатор функционише као капацитет у који предузећа улазе и излазе, односно боравак предузећа у инкубатору је ограничен, најчешће на 3 године.

Бизнис инкубатори су се, као инструменти развоја (пре свега регионалног), у Европској унији значајно развили 90-тих година и сада их има око 900. У земљама у транзицији их има преко 250, а најдаље је отишла Пољска у којој их сада има 56. У свим студијама о бизнис инкубаторима наводи се веза са научноистраживачким организацијама, велики

број њих се фокусира на spin off компаније, а циљна група (потенцијални предузетници) нису више само истраживачи већ и студенти завршних година.

Први инкубатори у Европи успостављени су почетком 80-тих у Енглеској и Немачкој. Занимљив је пример Берлина где је новембра 1983. године започео са радом први бизнис инкубатор у Немачкој - *Берлински центар за иновације и нова предузећа*. Ова иницијатива је покренута од стране Техничког Универзитета у Берлину и заснована је на искуству из области трансфера технологије са циљем да се промовише сарадња између малих и средњих предузећа и универзитета. Главни разлози за оснивање бизнис инкубатора били су:

- Промовисање трансфера резултата универзитетских истраживања у практичну употребу кроз подршку научницима у оснивању сопствених предузећа;
- Развој привредне структуре града Берлина стимулисањем оснивања нових и иновативних предузећа са новим производима и услугама;
- Укључивање иновативног потенцијала градских истраживачких установа у регионални привредни развој;
- Креирање нових модерних радних места у новим предузећима, као и у постојећим малим и средњим предузећима.

Бизнис инкубатор, чије успостављање је у припреми у кругу техничких факултета у Београду, у сарадњи са општином Палилула, биће специјализован за подршку малим предузећима (у фази оснивања и почетка пословања) која настају као резултат трансфера знања и технологија са ова четири техничка факултета, Електротехничког, Машинског, Технолошкометалуршког и Грађевинског.

Пројекат је од половине марта ове године финансијски подржан и од стране Европске организације за безбедност и сарадњу (Organization for Security and Cooperation in Europe).

Мисија оснивања Бизнис инкубатора техничких факултета у Београду је вишеструка:

- На првом месту ту је подршка студентима за започињање и развој сопственог бизниса, а самим тим и њихов останак у земљи и спречавање одлива мозгова,
- Стварање критичне масе добро обучених младих образованих предузетника који могу, на дужи рок да створе потпуно ново привредно језгро,
- Стварање услова за директну комерцијализацију резултата научноистраживачког рада професора и сарадника факултета и трансфер знања и технологија.

Руководилац пројекта

Гордана Даниловић-Грковић